

NÁRODNÍ
PAMÁTKOVÝ
ÚSTAV

ÚZEMNÍ ODBORNÉ
PRACOVÍŠTĚ
V LOKTI

Statní pozemkový úřad
Doruceno: 28.04.2020
SPU 141900/2020
listy: 2 přílohy:

spuess7a32cd94

Krajský pozemkový úřad pro Karlovarský kraj
Pobočka Karlovy Vary
Závodu míru 725/16
360 17 Karlovy Vary - Stará Role

Váš dopis sp.zn: SP16555/2019-529202
Ze dne / doručeno dne: 9. 3. 2020 / 9. 3. 2020
Naše č.j.: NPU-342/20023/2020
Vyřizuje: Ing. Lucie Oboznenková/Mgr. Vítězslav Adamec, DiS.
Spisový znak: 823

V Lokti dne 22. 4. 2020

Státní pozemkový úřad	
KPU pro Karlovarský kraj - Pobočka Karlovy Vary	
Závodu míru 725/16, 360 17 Karlovy Vary	
došlo	
dne	28-04-2020
č.j.	SPU 141900/2020
k vyřízení	
počet příloh	

Okres Sokolov, k.ú. Vítkov u Sokolova

Předmět žádosti:

Komplexní pozemkové úpravy v katastrálním území Vítkov u Sokolova - vstupní podmínky

Přílohy žádosti:

- Kopie žádosti
- Zákres předpokládaných pozemkových úprav do katastrální mapy

Charakteristika území:

Vítkov (německý název Wudingrün) je zaniklá vesnice, dnes část Sokolova, která se nacházela zhruba 2,5 km jihovýchodně od Sokolova. První zmínka o vsi pochází z roku 1370 (jiné zdroje uvádí až 1454). Po husitských válkách ves vlastnili Šlikové, a to až do její konfiskace po husitských válkách, poté Vítkov odkoupili Nosticové, kteří ho vlastnili až do roku 1850. V průběhu 20. století došlo k několika katastrálně-správním změnám, v roce 1976 byl definitivně Vítkov připojen k Sokolovu. V roce 1848 měl Vítkov 37 domů a 245 obyvatel, na vrcholu pak ve 30. letech 20. století více než dvojnásobek.

Hlavním zdrojem obživy místních obyvatel bylo až do 19. století zemědělství, v okolí vsi se dokonce nacházely chmelnice, lidé se živili také předemím lnu, byla zde škola, dva mlýny či hospoda. V 2. polovině 19. století se však již hlavním odvětvím stala těžba hnědého uhlí, která začala původně drobnější povrchovou těžbou, v letech 1897 až 1924 zde také probíhala těžba hlubinná (důl Šťastné požehnání, německy Glücksegenzeche). Zásadní negativní zlom ve vývoji obce nastal po 2. světové válce díky následnému odsunu německých obyvatel. Obec byla poté sice částečně znovu osídlena, avšak v 70. letech zde byla naplánována a v roce 1979 zahájena povrchová těžba v dole Michal, jehož hlavní těžební prostor se nacházel přesně v místech vesnice Vítkov. Vesnice tak byla kompletně odstraněna a těžba ukončena až v roce 1988, rekultivační práce probíhaly však až do roku 2000. Poté zde byl lom zatopen, v rekultivovaných plochách byly provedeny krajinářské úpravy a lokality nyní slouží zejména rekreaci. Dalšími negativními krajinářskými zásahy, které přerušily původní cestní síť, jsou však samozřejmě také průběh dálnice D6 a rozvodna elektrického napětí v západní části katastru. Dnes se na území původní obce kromě těchto ploch nachází novodobá chatová osada, z původní vesnice se zachoval jen jediný dům severně od kamenolomu.

Urbanisticky šlo o ves s nepravidelnou půdorysnou formou, kombinaci ulicové a shlukové vsi s poměrně rozptýlenou zástavbou, rozmístěnou v okolí Lobežského potoka a lineárně podél silnice.

Zástavba se skládala ze samostatných jednotlivých domů či čtyřstranných dvorů, příbuzných charakteristického typu chebského statku, jak je dobře patrné ještě na mapě stabilního katastru z roku 1842. V okolí obce se ještě dle mapy z poválečného období nachází několik božích muk, která však byla odstraněna spolu s ostatní zástavbou.

Z hlediska památkové ochrany se v rámci řešeného území nenachází památkově chráněné území ani kulturní památka. Nachází se zde však území s archeologickými nálezy III. kategorie.

Doporučení:

- 1) Doporučujeme v rámci pozemkových úprav ve volné krajině obnovit alespoň některé z původních historických cest. Vzhledem k dlouhodobé těžební činnosti a zániku velké části urbanistické struktury intravilánu i extravilánu již nejsou z velké části dochované. Přesto jsou zde dosud dochovány historické plochy, na kterých je jejich obnova možná. Na historických mapách (zejména mapa stabilního katastru z roku 1842 či státní mapa z roku 1952) jsou tyto původní historické cesty jasně zachytitelné a v rámci plánovaných pozemkových úprav by byla vhodná jejich obnova.

Přesto, že pro katastrální území Vítkov u Sokolova byly prozkoumány dostupné historické mapové i fotografické podklady, nelze zde pro řešené plochy vyloučit existenci dalších dochovaných historických kulturních prvků. Všechny tyto zachovalé kulturní artefakty je z pohledu odborné složky státní památkové péče velmi důležité zachovat na původním místě a ochránit před poškozením. Pro dané území lze získat představu o vývoji kulturní krajiny především z mapy stabilního katastru z roku 1842, státní mapy z let 1952, 1958, 1971 a 1994 či z vojenské topografické mapy z roku 1955 (https://archivnimapy.cuzk.cz/uazk/pohledy/am_query_05.html?mapxy=-864289+-1016589).

Unikátní obraz krajiny z let 1946 až 1964 poskytují dostupné historické letecké snímky (<https://lms.cuzk.cz>). Dále je nutno zmínit i tři vojenská mapování z dob rakouského císařství, která ukazují vývoj krajiny od konce 18. století až po konec 19. století (mapire.eu).

Dále doporučujeme využít odborné metodiky zabývající se obnovou kulturní krajiny, které vzešly z projektu NAKI - Metody a nástroje krajinářské architektury pro rozvoj území¹. Jde zejména o Metodiku koncepce uspořádání krajiny pro ochranu a obnovu kulturních, historických a přírodních hodnot území² a Metodiku identifikace kulturních artefaktů v krajině³. Plánované komplexní pozemkové úpravy vzhledem k historickým a památkovým hodnotám území doporučujeme průběžně konzultovat se zástupci Národního památkového ústavu, územního odborného pracoviště v Lokti.

Mgr. Romana Riegerová
ředitelka

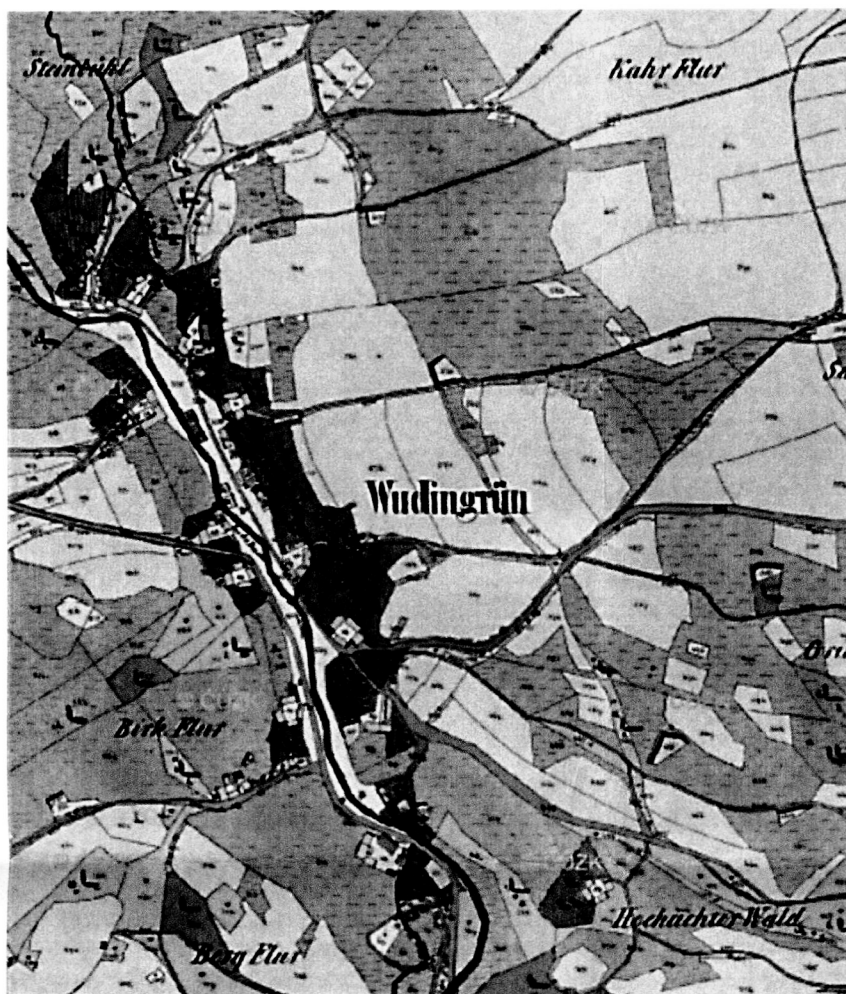
¹ http://ipm.zf.mendelu.cz/cz/veda_a_vyzkum/projekty/ukoncene_projekty/2015/naki

² KUČERA, P. a kol. (2015): Metodika koncepce uspořádání krajiny pro ochranu a obnovu kulturních, historických a přírodních hodnot území. Mendelova univerzita v Brně, 68 s.

³ DOHNALOVÁ, B. (2015): Metodika identifikace kulturních artefaktů v krajině. Mendelova univerzita v Brně, 296 s.

Obrazová příloha:

Mapa stabilního katastru (1842)

Zdroj: archivnimapy.cuzk.cz

Příloha: letecké snímkování (1964)

Zdroj: lms.cuzk.cz